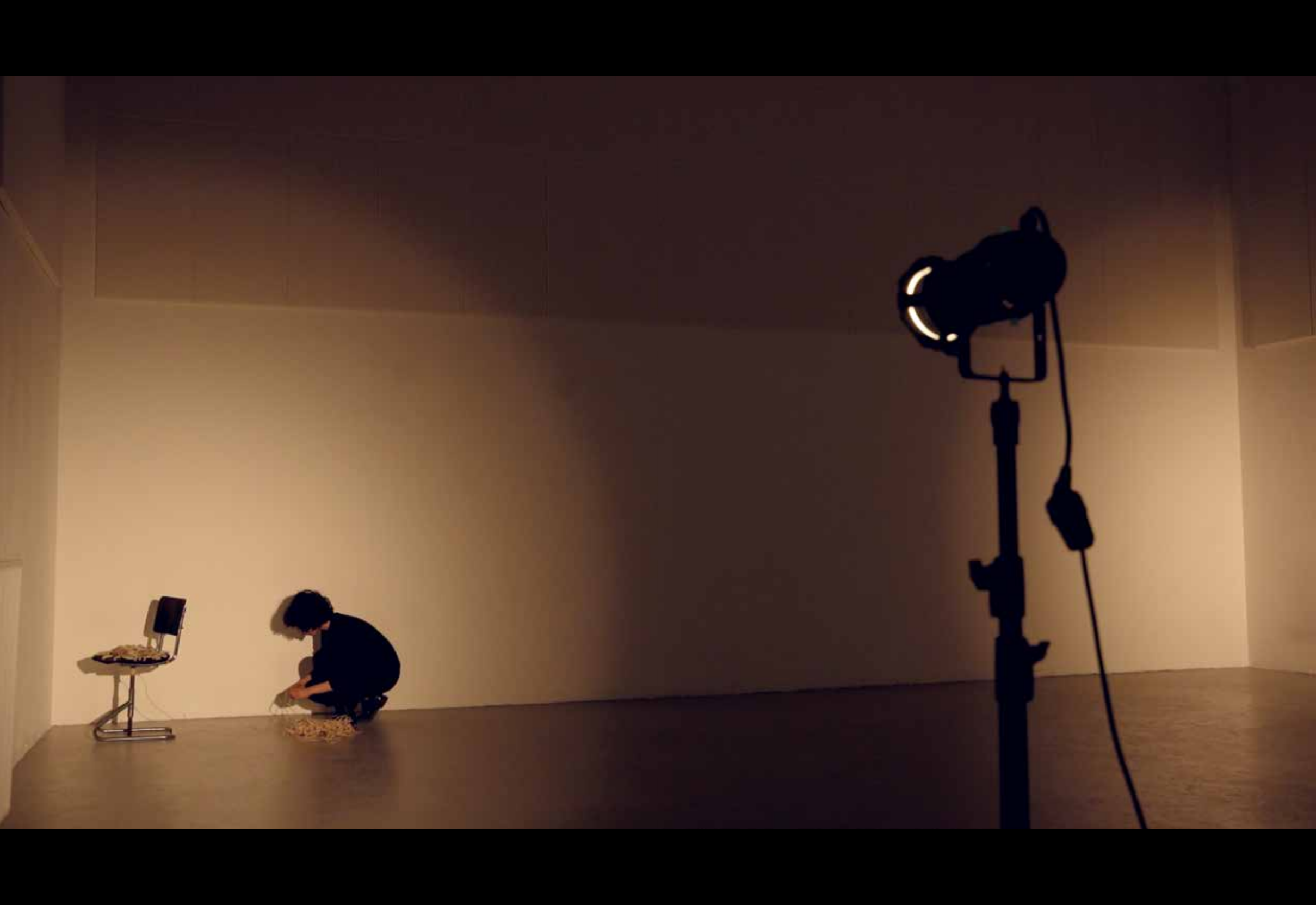

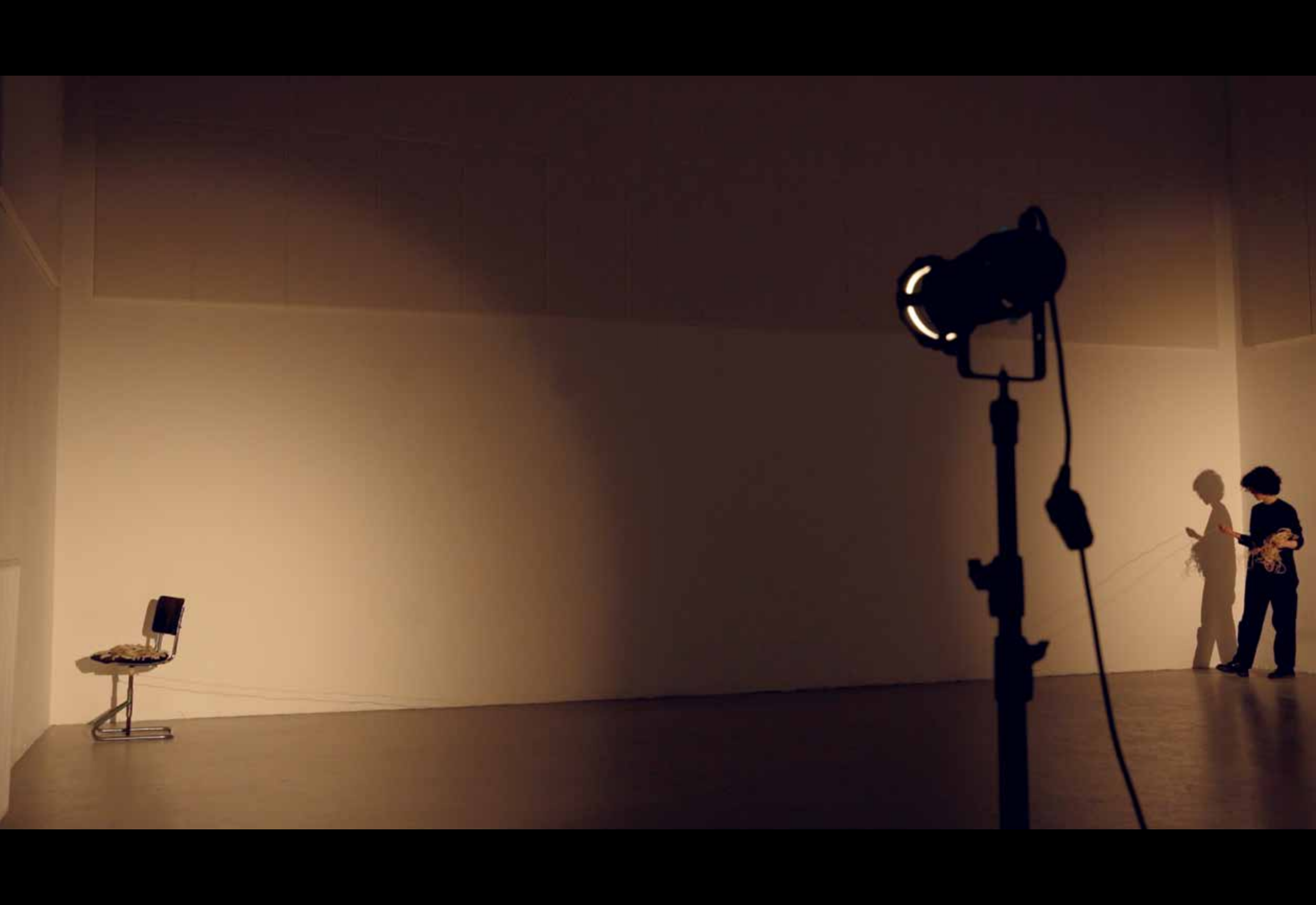
sandalye ile ikinci kez
second time with the chair

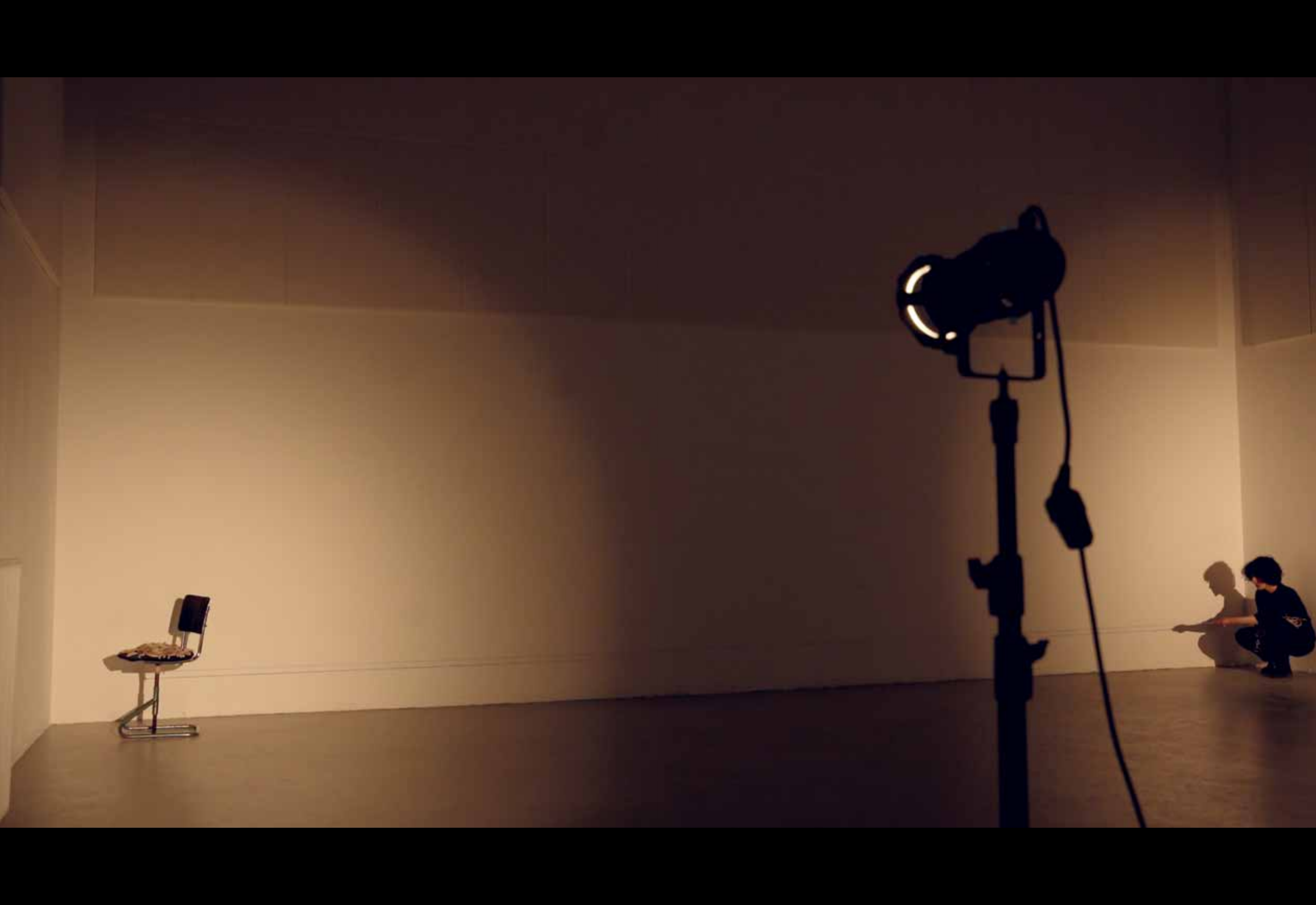

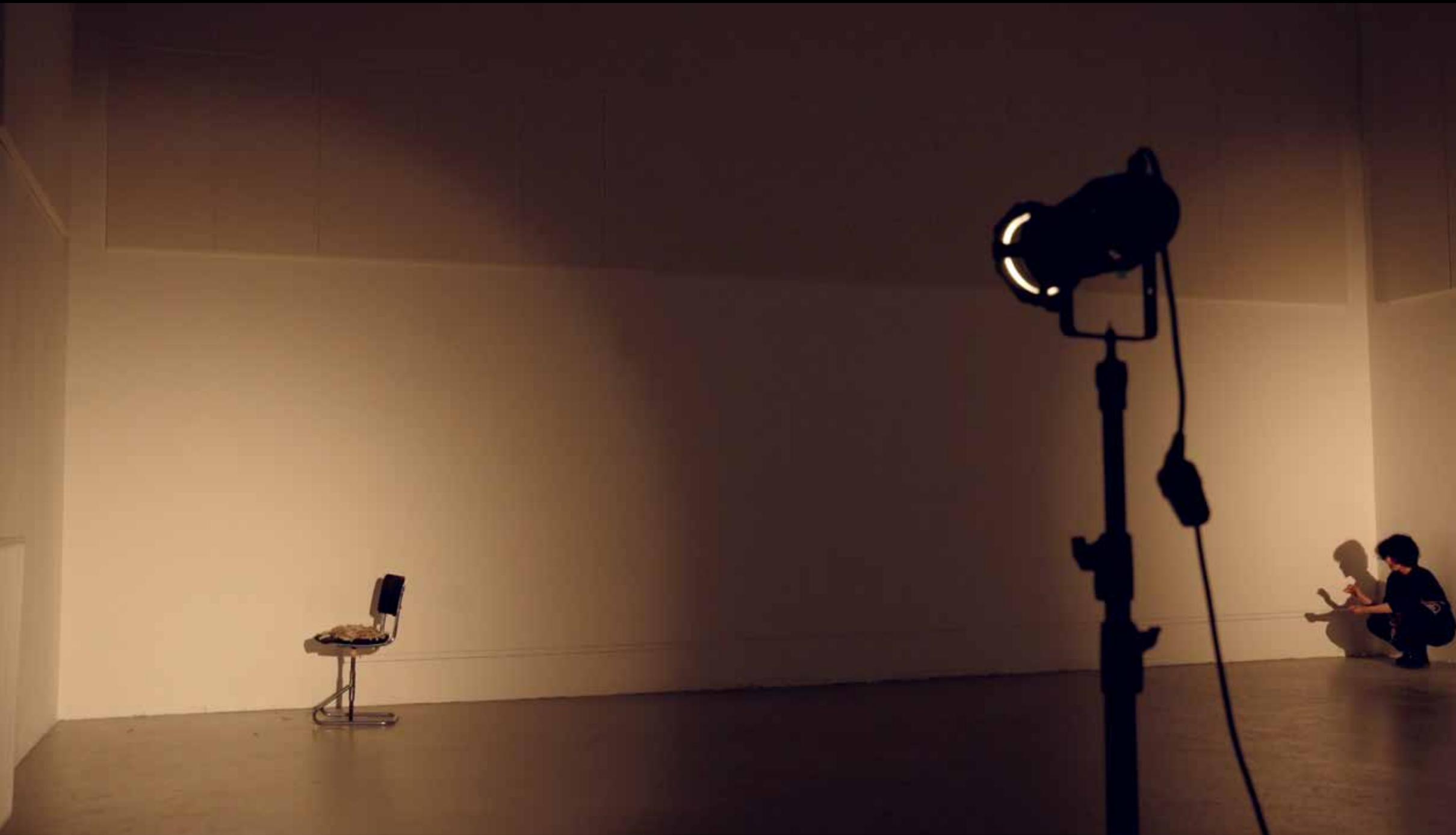
Zeynep Kayan

i started on the second week, and i'm still pulling the chair.
Rijksakademie Open Studios 2023 performans dokümantasyonu / performance documentation.

Zeynep Kayan
sandalye ile ikinci kez
second time with the chair

07.03.–11.05.2024
Zilberman | İstanbul

İçindekiler | Contents

- 16 **Zeynep Kayan – *sandalye ile ikinci kez***
Giriş | Nazlı Yayla
- 22 Zeynep Kayan – *second time with the chair*
Introduction | Nazlı Yayla
- 30 **Mika Hannula & Zeynep Kayan**
Söyleşi
- 44 Mika Hannula & Zeynep Kayan
Conversation
- 60 **neredeysen sen, bir müzikal olmak istiyorsun**
Lara Ögel
- 66 **it's almost as if you want to be a musical**
Lara Ögel

sandalye ile ikinci kez

Giriş | Nazlı Yayla

Zeynep Kayan'ın Rijksakademie misafir sanatçı programı sürecinde ürettiği son dönem işlerini bir araya getiren kişisel sergisi sandalye ile ikinci kez, sanatçının geçmiş deneyimleri ziyaret ve tecrübe ederek onlara bir kez daha teşebbüs ettiği tekrar kavramıyla olan yolculuğunu ele alıyor. Sergi bu anlamda benlik, beden ve insanlık hâline dair temaları tekrarın merceğinden araştıran bir içgörü ve de bir otoportre niteliği taşıyor. Kayan'ın uzam, tekrar ve devinime dair sanatsal araştırmaları geleneksel sanat medyumlarının ötesine uzanırken hem varlığın şiirsel boyutlarına, hem de gerçeklik ve algı arasında süregiden ve devamlı olarak dönüşen oyuncu ilişkiye dair anlık bir bakış sunuyor.

Sergide Kayan tekrarı devinim, jest, ses ve dil arasında bir ritim ve tempo oluşturmak için bir araç ve bir ayırıştırma mekanizması olarak kullanıyor. *sandalye ile ikinci kez* başlıklı video işinde sanatçı neredeyse oturur halde, görünmez bir sandalyeye bağlı bir ipi yavaşça kendine doğru çekerken görülüyor. Sanatçının sandalyeyle ilişkilendirirken tasvir ettiği bu imge, Kayan'ın çalışmalarında tekrarlanan ve daha önce *00'43"* (2022) ve *00'38"* isimli işlerinde de görülen bir öğe. Kayan'ın Amsterdam'a taşınmasından önce üretilen bu video işler, kendisine anneannesinden miras kalıp daha önce kendisinin hiç oturmadığı bir sandalyenin anısını yaşatmayı amaçlıyor. Her tekrarlandığında dönüşüme uğrayan ve yeni bir çehre kazanan bu imge, ilk etapta hem bir devinim hem de bir nesne olarak incelenirken, sonraki yorumlarında ve özellikle sanatçının Rijksakademie Open Studios 2023'de gerçekleşen ve gene bir sandalyeyi çekerken görüldüğü *ikinci haftada başladım ve hala sandalyeyi çekiyorum* (2023) isimli performansında farklı bir nitelik kazanır. Sanatçının tekrar tekrar araştırarak adeta yapıtaşlarına ayırdığı bu imge, hareket hâlinde devinime için olan ritmik kaymalara bir bakış sunar.

Kayan için tekrar kavramı, algıya meydan okuduğu ve tanıdık olanı yabancı kıldığı bir değişim ihtimali sunar. Videolar ve iplerin tavandan sarkıtıldığı mekâna özgü yerleştirme Kayan'ın daha önce Berlin'de gerçekleşen *bir bir iki bir iki üç* başlıklı kişisel sergisine de atıfta bulunuyor. Sanatçının iplerle oluşturduğu yerleştirme, mekân içinde seyahat ederek izleyiciyle daha dolaysız bir ilişki kuruyor ve onları Kayan'ın kişisel alanına davet ediyor. Sicimler ilk etapta yalnızca video işte yer alan bir öğeyken artık kendinden menkul bir varlık gösteriyor ve kendilerine atanan yerleşik rol, bu şekilde yeniden tanımlanmış oluyor. Bunun yanında sergide sanatçı tarafından kaleme alınan ve rehber anlatı işlevi gören bir

hikâye de yer alıyor ve sandalyenin etrafında konumlanan işlerin arasında yeni bağlar örüyor.

Sanatsal pratiğine sıklıkla kendi bedenini de dahil eden Kayan'ın *sandalyeyle ikinci kez: mavi portreler* serisi ise sanatçının işlerinde bir değişmez olan ve siyah, beyaz ve griyle sınırlanan renk paletini sekteye uğratarak genişletiyor. Kayan'ın benimsediği palette gözlemlenen bu kırılma izleyicinin eserlerle etkileşimini artırırken onların bakışını ve galeri alanı içindeki hareketini de yönlendiriyor.

Bu anlamda *sandalye ile ikinci kez* Kayan'ın kendi pratiği içindeki yolculuğunu tanımlayan ve işlerinde sıklıkla görülen sabit öğeleri sekteye uğratarak tekrar kavramına dair araştırmasını ısrarla sürdürdüğü bir tür anagram işlevi görüyor. Kendi deyimiyle Kayan "tekrar arzusu ve tekrara içkin arzusuyla, bitap düşmekle, şeylerin günlük bazda dönüşümü ve peyderpey ayrışmasıyla, hiçbir yere varmayan bir dansla, yoğunlaşmakla ve kesintisiz sürek zamana yayılan çelişkilerle" ilgileniyor.

sandalye ile ikinci kez: prova
second time with the chair: rehearsal, 2023
47 x 30 cm, Matt fibre baskı / Matte fibre print
Ed. 5 + 2 A.P.

sandalye ile ikinci kez: *mavi portreler I,II,III*
second time with the chair: *blue portraits I,II,III*, 2024
120 x 56 cm (her biri / each), Fine art baskı / Fine art print, Ed. 5 + 2 A.P.

second time with the chair

Introduction | Nazlı Yayla

Bringing together Zeynep Kayan's latest works, conceived during her residency at Rijksakademie, *second time with the chair* delves into the artist's repetitive journey, revisiting, reliving, and reattempting past experiences in a transcendent manner. It serves both as an introspective and an autoportrait, exploring themes of self, body, and the human condition through the lens of repetition. Kayan's exploration of space, repetition, and movement breaks through conventional artistic mediums, offering viewers a glimpse into the poetic dimensions of existence and the ever-shifting interplay between reality and perception.

Throughout the exhibition, Kayan explores repetition not only as a means to establish rhythm and tempo through movement, gesture, sound, and language but also as a mechanism for differentiation. In her video work *second time with the chair*, the artist herself is depicted almost sitting on the floor, slowly pulling a string tied to an unseen chair, drawing it closer to her. This depiction of the artist in relation to the chair is a recurring motif in Kayan's oeuvre, seen in the videos titled *00'43"* (2022) and *00'38"* (2022). These videos were filmed before her relocation to Amsterdam and were intended to create a memory with a chair inherited from her grandmother, which Kayan had never previously utilized. With each repetition, the work undergoes transformation, evolving into something novel. This motif, initially examined as both a movement and an object, finds further depth during Rijksakademie Open Studios 2023 in the performance titled *i started on the second week and i'm still pulling the chair* (2023) where Kayan once again pulls a string attached to a chair. This recurring motif, repeatedly explored and fragmented, delves into the rhythmic shifts inherent in continuous movement.

For Kayan, repetition serves as a catalyst for change, challenging perceptions and rendering the familiar unfamiliar. The video and the site-specific installations featuring strings suspended from the ceiling pay homage to Kayan's previous solo exhibition in Berlin *one one two one two three*. This string installation traverses the space, establishing a more direct relationship with the spectator and inviting them into Kayan's personal sphere. What was once a mere apparatus in the videos now emerges as an entity in its own right, disrupting established roles anew. Furthermore, the exhibition is accompanied by a story written by the artist, which serves as a guiding narrative, weaving through the works that wander around the chair.

While Kayan often incorporates her own body into her practice, the series, *second time with the chair: blue portraits* stands out by breaking one of the constants in her practice, the limited palette of black, white, and grey. Here, she presents herself in a blue dress, creating an autoportrait that occupies a central position within the exhibition space. This shift in color palette enhances the viewer's engagement, as the portraits direct the spectator's gaze and movement across the gallery space.

second time with the chair is an anagram, where the artist navigates through her artistic practice, disrupting constants while persistently engaging in repetition. In her words, she is interested in the desire to repeat and repeat to desire, in exhaustion, in how things alter daily and separate gradually, in the dance that goes nowhere, in concentration and uninterrupted contradiction.

sandalye ile ikinci kez: *ip* / *second time with the chair: string*, 2024, 18,5 x 29 cm

sandalye ile ikinci kez / second time with the chair, 2024
Yerleşime: 3 kanallı video, çamur ve sıvı kil ile kaplı ip, 5 adet
baskı (değişken boyutlar) / Installation: 3 channel video, ropes
covered with mud and liquid clay, 5 prints (variable dimensions)

Mika Hannula & Zeynep Kayan

Söyleşi

Mika Hannula: Temel noktalarla başlayalım. Oyunun, yani serginin adı nedir? Neye atıfta bulunuyor?

Zeynep Kayan: Serginin adı sandalye ile ikinci kez. Geçtiğimiz Haziran ayında 2023 Rijksakademie Açık Stüdyo günlerinde gösterdiğim işlerin hem devamı hem genişletilmiş bir versiyonu. Buradaki "ikinci" ise Amsterdam'a değil, aksine Ankara'da sandalyeyi ilk kez çektiğim zamana bir gönderme. Kısaca sergide bir sandalye, ben bu sandalyeyi çekerken çıkan sesler, ve bu eylemi Açık Stüdyo günlerinde bir performans olarak kurgulamaya çalışırken ortaya çıkan tüm süreç var - fotoğraflar ve bir yerleştirme.

MH: Parçaların, başka bir deyişle "çorba"nın içindeki malzemelerin kısa bir tarifini sundun. Peki bunlar sergide nasıl yer alıyor?

ZK: Üç kanallı bir video yerleştirmesi var. Bunların ikisi ipin yakından görünümü - sallanıyor, düzleşiyor ve geriliyor. Üçüncü, beni oldukça sakin bir şekilde sandalyeyi çekerken gördüğümüz video.

İlk kez duvara yansıttığımda bu video çalışmıyor diye düşündüm, ama gerçekten, neredeyse tüm bir yıl bu sandalyeyi çekme konusunda kendimi çok geliştirdim! Yine de durağanlığımın seviyesinin ben de farkında değilim. Bu video 6 dakika ve birkaç saniye sürüyor, tam sandalyenin kadraja girdiği anda kesiliyor, yani sandalyeyi görmüyorsunuz.

Bir başka malzeme, kesinlikle hikaye, 7 sayfa, A4, olabildiğince basit bir şekilde sergileniyor. Öncesinde birçok farklı kağıt, tipografi denedim ama nihayetinde hikayenin kendisine güvenmeye karar verdim. Pek kolay olmadı tabii, çünkü gerçekten hayatımda daha önce hiç ama hiçbir şey yazmamıştım! Çok şaşırtıcıydı; biraz geç ortaya çıktı ama bir yandan da çok hızlı!

Ve tabii, fotoğraflar var, projeksiyon görüntüsü üzerinde, ve projeksiyon görüntüsü dışında. İki ip videosunun üzerinde provalardan bazı fotoğraflar, ve ilişkilendiğini düşündüm eski fotoğraflar. Bir tanesi Berlin'deki son sergimden, parmaklarıma ipler doladığım fotoğrafın bir versiyonu. Bir başka görsel de hikayede bahsettiğim kitabın ilk sayfasının kendisi, üzerinde "uzaktan etkileşim" yazıyor.

stüdyodan görsel, amsterdam, şubat 2023.
image from studio, amsterdam, february 2023.

Projeksiyon alanının dışında mavi portreler var, biraz hayalet gibiler, sanki yaşlı birileri, sandalyenin üzerinden asla kalkmayacak gibi oturuyor. Hikayenin yanında elimin bir fotoğrafi var, hem hikayenin hem de performansın önemli bir parçası. Her sandalyeyi çektiğimde ipi elime dolamak zorunda olduğum için elimde bir sürü iz kalıyordu. Tabii ki bunu kendime kendim yapıyordum, ama sandalyeyi çekebilmek için ipi gergin tutmanın başka bir yolu yoktu.

Ve yine hayatımda ilk kez olan üç boyutlu bir iş var. Tavandan sarkan ipler, bazıları çamurla bazıları sıvı kil ile kaplı. Onları anlamam uzun zamanımı aldı, etrafında yürüyebileceğim bir şey.. ama nihayetinde yerleştirmenin önemli bir parçası haline geldiler.

MH: Şimdi yazıyı ele alalım. Metin oldukça güçlü, özlü ve yoğun. Aynı zamanda hareket halinde, bir tür duygusal holigan gibi. Ama kesinlikle ham veya kabataslak değil. Şimdi belirli bir mesafeden baktığında metinle ilgili düşüncelerini öğrenmek isterim. Yazmaya başlaman nasıl bu kadar uzun zaman aldı?

ZK: Duygusal holigan! Ne demek istediğini anlıyorum. Metni hâlâ seviyorum. Ona tam olarak ne demeliyim bilmiyorum, bir şiir mi bir hikaye mi bir metin mi? Daha çok hikaye gibi geliyor, çünkü bahsi geçen çoğu şey gerçek bir süreci anlatıyor, sadece biraz soyut bir dilde. Örneğin sandalyeyi modifiye etmeye gittim ve mümkün değil dedikleri yer, gerçekten de Rijksakademie'deki metal atölyesine gittim, ve teknik danışman bunun mümkün olmadığını söyledi. Ve denememi tavsiye etti, hatta sonsuza kadar denemememi yoksa gelip sandalyeyi çektiğim proje stüdyosundan beni alacağını söyledi ve güldük. Yani bana sürecin tüm detayları biraz büyüdü geliyordu ve bunu paylaşabilmek istedim.

Neden bu kadar uzun sürdü bu hikayeyi yazmam bilmiyorum. Bir yandan da bu 7 sayfayı neredeyse sadece üç günde yazdım, sesli okudum, biraz daha yazdım, yeniden sesli okudum. Belki de tüm o yoğun sürecin bir ürünüydü. Daha önce sandalyeyi kaç kez çektiğimi saydığımı ve 128 kere olduğunu söylemiş miydim? Her neyse, hikayeyi nasıl sergilemem gerektiğini gerçekten bilemedim başta, çünkü içimden çıkan şeye ve süreci nasıl da değiştirdiğine ben de hayret ettim. Ama zamanla okuyan danışmanlar hikayenin ne kadar kuvvetli olduğuna inandırdı beni. Bazıları için kendisine dair her şeye sahip olduğunu söyledi.

MH: Ve beklenen soru: Nedir sandalyeyle ilgili bu takıntı?

ZK: Sandalyeden çıkan sesle ilgili bence. Tam anlamıyla tutsak olmuş gibiydim. Bütün bir sene sandalyeyi çekmeyi durduramadım, sesin nereden geldiğini anlamak, onu kontrol edebilmek, sesi çoğaltabilmek isteyip durdum. Hafiften bir delirme gibiydi. Başka hiçbir şeyi umursamıyordum.

MH: Çekilen sandalyenin sesi. Bu sesi nasıl tarif edersin?

ZK: Çok bildiğimiz bir ses değil bence. Nasıl bir ses diye düşününce aklıma ilk gelen daha

derinden gelen ses oluyor, daha alçak bir ton, ve nadir olarak ortaya çıkıyordu. Eğer şanslıysam, bu ses tüm sandalyeyi çektiğim süre içerisinde belki iki kez çıkıyordu, belki de hiç. Ve bu ses çıktığında devam etmesini sağlayabilmek için sandalyeyi daha da yavaş çekmem gerekiyordu.

Hem en sert ses gibiydi, hem de bu sesin gelmesi için en nazik davranmam gereken. Neredeyse durmaya yakın bir yavaşlıkta çekmem gerekiyordu sandalyeyi. Ya da sandalye bana geldiğinde elimle onu geri iterken de çıkabiliyordu bu ses, tabii o esnada nazik olmam daha kolay oluyordu. Çünkü sandalye benden 10 metre ya da daha fazla uzaktayken, ve yapabileceğim tek şey onu bir iple çekmekken, nazik olmak gerçekten hiç kolay değildi.

Sonra çoğunlukla çıkan daha eğlenceli bir ses daha vardı, "lililililil", çok tiz, ve bazen bu yüzden rahatsız edici. Başka zamanlar sadece sessiz bir çekilme sesi, neredeyse ipin sesi, nasıl anlatacağımı bilmiyorum. Bir yandan her defasında ama her defasında çok farklıydı ses, tüm performanslar da dahil olmak üzere. Favorilerim vardı ve asla bunlar insan içinde gerçekleşmedi, ancak tek başımayken çıkıyor gibiydi o sesler. Benim için hepsi biraz dramatik, biraz da büyü gibi bir şeydi. Hani bazen bir amatör olarak bir enstrümanı iyi çaldığında iyi çaldığını bilirsin ve ama hâlâ "bunu ben mi çaldım şimdi gerçekten" dersin kendi kendine. Buna benzer bir his beni her defasında şaşırtıyordu.

MH: Sandalyeyi tekrar tekrar çekiyorsun. Ortaya çıkan akustik manzaranın farklı versiyonlarından etkileniyorsun. Yine de... aslında orada ne yapıyorsun? Yani sandalyeyle yaptığın şeyi yaparken o sırada gerçekten ne yapıyorsun?

ZK: Bence müzik yapmaya çalışıyorum! Yani gerçekten eğer sandalyeden çıkan ses bu kadar ilginç ve katmanlı olmasaydı, her seferinde farklı olmasaydı, bence tüm bir sene onu asla çekmezdim. Sesin özel olduğunu hissediyordum, ve tekrar ederek ve keşfetmeye devam ederek daha da özel olabileceğini. Bu Amsterdam'daki ikinci sandalye bana değişimi, bilinmeyene yaklaşmayı, kontrolsüzlüğü ve kontrolü, hiçbir zaman aynı olmamayı, müzikal olmayı, kesinlikle müzikal olmayı sağladı. Ve sanırım Ankara'daki sandalye, kulağıma "sandalye"yi bir enstrüman olarak kullanabileceğimi fısıldadı.

MH: Tüm süreçler bir yerden başlar. Senin için bu tematik yol nasıl açıldı?

ZK: Ankara! Annemin artık evde tutmak istemediği anneanneme ait bir sandalye vardı. Onu çok sevdim ve stüdyoma götürdüm. Uzun zaman stüdyoda öylece durdu bu sandalye; üzerine hiç oturmam, kimseyi de oturtmadım. Neredeyse bir heykel gibiydi. Kendine ait bir alanı vardı, stüdyodaki karmaşaya dahil olmayan. Amsterdam'a gelmeden önceki yaz, Temmuz 2022, sandalye ile stüdyoda bir anım olsun istedim. Zaten sanırım o stüdyonun her köşesinde her obje ile bir anım ya da işim vardı. Çok da bilinçli bir karar değildi. Stüdyodan çıkacağım için oldukça melankolik hissettiğimi hatırlıyorum. Ve bu stüdyonun çok garip bir alanı vardı - 30-40 yıl önce bir kasap dükkanı imiş, etleri soğuk tutmak için banyomsu bir oda. Ve aslında bu stüdyoyu tutma sebepim tam da burası

00'38", 2022, Video, 00:38, Ed. 5 + 2 A.P.

yüzündendi çünkü orada müzik yapacağımı düşünüyordum, banyo karolarının yarattığı eko sayesinde.

İşte stüdyonun bu kısmı birçok video işime mekan oldu, kendine has havası ile. Nasıl anlatacağımı bilemiyorum - soğuk, tuhaf bir ışıklandırma, neredeyse bir film seti. Sandalyeyi oraya götürdüm ve bir de ip aldım yanıma. Biliyorum kulağa korkutucu geliyor, ama hatırlıyorum aynı zamanlarda not defterimde daha önceden bu sahneyi tasvir etmeye çalıştığımı görmüştüm, bir sandalye ve bir ip yazıyordu sadece.

Her neyse, oraya bir ip ile gittim, önce belime bağladım bu ipi, ve sandalyenin üzerine oturdum. Çok anlamsızdı. Sonra kalkıp sandalyeyi çektim bu ip ile, ve çıkan ses beni çok etkiledi. Bir iç ses, bir ağlama, rahatsız edici, ama bir o kadar güzel. Tabii ki, stüdyonun bu kısmı sadece yedi sekiz adımlık bir yer olduğundan, bu videolar belki 1 dakika bile değildi - sandalye yere düştü, pozisyonlar değiştirdim vesaire. Sanırım çok çok uzun zaman oldu, sesi işlerime dahil etmek isteyeli, ve bunu bir sandalye ile yapabiliyor olmak beni büyüledi. Ve bu ses benimle kaldı, ben de onu duymaya devam edebilmek istedim.

MH: Melankoliden bahsettin. Amsterdam'a taşınmak biraz nostalji de getirdi mi? Hüznün tadıyla ya da tozuyla kaplıymışsın gibi hissettin mi?

ZK: Kesinlikle, kesinlikle tamamen hüzne boğulmuş gibiydim!!! Yaz aylarının başında başladı hüznün ve durmadı. Bildiğim yerden uzakta sadece Utrecht'te 1 sene yaşadım 21 yaşında. Onun dışında bol seyahatli, çok gelip gitmeli, ama hep Ankara'ya dönmeli geçti zamanım. Bir anda 35 yaşında bu taşınma, kulağa komik geliyor olabilir ama tüm sistemime etki etti. Çok uzun zaman bırakmamaya direndiğim kendime kurduğum düzen ile ilgiliydi bence hüznün.

MH: Bu kez sandalyeyi İstanbul'da gösteriyorsun. Amsterdam ile karşılaştığında hem konum hem genel bağlam olarak ne gibi farklılıklar söz konusu?

ZK: Bence yerleştirmeye ekleyebildiklerimle ilgili bir değişim var. Geçen Haziran'da mavi portreler ve birçok ekran görüntüsü vardı prova videolarından, ama onlara yer verecek alan yoktu stüdyomda. Nihayetinde her şeyi çok minimal bir düzende sunmayı tercih ettim. Mavi portrelerin küçük baskılarını projeksiyon görüntüsü içerisine yerleştirmeye çalıştığımı hatırlıyorum, olmamıştı. İstanbul'da bir araya gelebildikleri için mutluyum.

MH: "Mavi fotoğraflar" veya "mavi portreler" hakkında konuşalım. Bu işlerin hikayesi nedir?

ZK: Tam da az önce "yokluk ile saplantı" yazmıştım, mavi portreleri düşünerek. İlk ortaya çıktığında ne hissettiğimi hala hatırlıyorum, tamam bunlar sandalyenin sahibi, sahip garip duyuluyor olabilir, sanki bir bekçi, koruyucu, hak sahibi! Gerçekten, sandalyenin üzerine oturmuş başka hiç kimse görmek istemedim onlardan sonra. Bazılarında bulanıklıkla beraber sandalye görünmüyor bile, ama kesinlikle oturma pozisyonu tanınıyor. Biliyorum ki,

stüdyodan görsel, ankara, temmuz 2022. / image from studio, ankara, july 2022.

kesinlikle feminen, ama bir yandan da çok absürt ve gerçek dışı olmalarını da seviyorum. Boyun neredeyse 1 cm genişliğinde, eller ve yüzler mor, pembe, turuncu renginde. Çok nadir renkli fotoğraflarımdan, ve çok ama çok parlaklar. Baskıların kendisi bir resim gibi duruyor, tam olarak neden bilmiyorum. Belki de sandalyenin hayaletleri, ne ben, ne annem, ne anneannem, daha da yaşlı, belki de soyumun en yaşlıları.

MH: Tamam, bağlantıya geçiyorsun. Peki soyunun en yaşlıları seninle konuşuyorsa veya sana bir şeyler söylüyorsa ne dediklerini paylaşabilir misin? Sinirliler mi, mutlular mı, üzgünler mi ya da sadece sıkılmışlar mı?

ZK: Huzurlu, sessiz, sakin ve dinginler. Gerçekten buna yakın bir his geliyor bana mavi portrelerden.

MH: Yavaşlık senin için ne ifade ediyor? Düşünme sürecinde, üretiminde nasıl bir anlama veya role bürünüyor? Yani sadece hızın karşıtı olamaz, değil mi? Yoksa olabilir mi?

ZK: Olamaz evet. Geçenlerde not defterimde bir önceki yaz aylarında yazdığım sayfalara denk geldim, ve gördüm ki sandalyeyi üzerinde bir mum varken de çekmişim. Mumun düşmemesi için nasıl da yavaş olmam gerektiğini yazmışım. Yeniden okuyunca bir eylemin kendisine konsantre olmaktan ne kadar etkileniyor olduğumu hatırladım, ilham almaktan daha fazlası sanki, neredeyse duygulandırıyor beni.

Bu sonuçla ilgili değil tabii, daha çok süreçle ilgili, ya da ne tip bir insan olduğumla. Herhangi bir şey ile ilgili yeterince zaman geçirmesem, sanki hiçbir şey kimildamıyor, ya da çalışmıyor. Neredeyse 3-4 saat peşpeşe yalnız vakit geçirmem gerekiyor ki, bir hareket etme, keşif arzusu duyayım. Bu anlamda çok çok çok yavaş olduğumu düşünüyorum.

Özümsemek, işlemek, işletmek, tüm bunlar çok uzun zamanımı alıyor. Bütün bunları tam manasıyla gerçekleştirmezsem, bir şeyler beni rahatsız ediyor, neredeyse suçlu hissettiriyor, ve nihayetinde bir boşluk hissi veriyor.

MH: Seni her gün stüdyoya gitmek için motive eden nedir?

ZK: Yalnız kalabilmek, dinginlik ve uzaklık, rutinlerim ve ritüellerim.

MH: Evet, özetlemek ve tüm malzemeleri bir araya getirmek gerekirse, bence, *sandalıyla ikinci kez*, gecenin güne döndüğü anda geçen tekinsiz, ancak oldukça belirgin bir atmosfere sahip bir film gibi. Elbette günün geceye doğru hareketini de gösteriyor olabilir; tek başına, benzersiz, fakat ayırt edilebilir, ilişkilenebilecek ve ilişki kurulabilecek bir şey. Ancak bu noktada şunu da sormak gerekiyor: Film hangi şehirde geçiyor?

ZK: Belki de Ankara'yı tüm sıkıcı tekrarlarına rağmen seven, onu özleyen biri ile ilgilidir. Değişim için beklemesi gerekiyorsa bekleyen birisi, belki de neredeyse bunu seven birisi.

Şimdi bir anda 2019'da Zilberman İstanbul'daki geçici aynılık ismini verdiğim sergimi hatırladım. Bir John Ruskin alıntısı idi bana ismi veren: *"Ancak bütün durumlarda, asil bir ruh, karanlık veya acıyı ne kadar seviyorsa tekdüzeliği de ancak o kadar sever. Ona sadece sabır gösterebilir ve gösterdiği tahammül veya sabırdan büyük bir haz, bu dünyanın refahı için gerekli olan bir haz olabilir, geçici aynılığa boyun eğmeyip bir değişimden ötekine koşturarlarsa gitgide değişimin sınırlarını körelterek tüm dünyanın üzerine bir gölge düşürür, bir bıkkınlık getirir ki artık ondan kaçış yoktur."*

MH: Son olarak, üst ve alt, teori ve pratik arasındaki noktaları birleştirmeye çalışalım. Yazılı ve tek renkli bir tişört tasarlayan gerekse tişörtün üzerine ne yazardın, yazı ne renk olurdu, hangi yazı tipini kullanırdın ve tişörtün rengi ne olurdu?

ZK: Beyaz tişört, siyah font, metin: tereddüt ve panik. Türkçe %100. Tereddüt; çekinmek, kararsızlık, neredeyse duraksama. Panik ise panik. Verdiğim bir cevaptan hiç bu kadar emin olmamıştım.

Mika Hannula & Zeynep Kayan

Conversation

Mika Hannula: Let's start with the very basics. What's the name of the game, the exhibition, and what does it refer to?

Zeynep Kayan: The exhibition is called second time with the chair. It's in direct continuation of the work I showed at Rijksakademie Open Studios 2023 in Amsterdam last June. It's both a continuation and a development. The notion of the "second" here doesn't refer to Amsterdam, though, but to the first time I pulled the chair in Ankara. So there is the chair, the pulling of the chair, the sound of the chair, and what came out during the whole process of me preparing to perform this act live during the open studio days— that is, a variety of photographs and also an installation.

MH: That's the short version of the parts, the main ingredients of the 'soup' so to say. How are these various parts presented?

ZK: There will be a three-channel video installation. Two videos show close-ups of the string that I am pulling—it shakes, straightens, and tenses at times. The third video shows me pulling the chair in an extremely calm manner.

The first time I projected it on the wall, I thought the video was not working, but seriously, this is how I almost mastered pulling the chair throughout the whole year. I just wasn't aware of my level of stability. This video lasts for 6 minutes and a few seconds, exactly the time that the chair comes into the frame, but you don't get to see the actual chair.

Another ingredient is definitely the story, seven pages, A4, presented as simply as possible. I tried all kinds of paper and typography but decided to trust the story. It wasn't easy though, as I had never never never never written anything before in my life! It was amazing; it came out a bit late, but so fast!

Then again, there are the photographs—photos on the projection, photos outside of the projection. In the two close-up string videos, there is one photo from the rehearsals showing my shadow and the string, along with other photos from the past that I feel are connected. One is from the last show in Berlin, showing my hand with ropes tied around my fingers. Another image on the wall is the first page from the book I mention in the text, which says: "action at a distance".

Outside of the projection sphere, there are the ghostly blue portraits that resemble an elderly person just sitting on the chair forever; they won't leave. Next to the story is the photograph of my hand, which is an important part of the story and the performance. I had a lot of traces on my hand after each pull, each performance, because the string was squeezing my hand. I mean, I was doing it myself for sure, to keep the string straight, otherwise I wouldn't be able to pull the chair.

And there is the first-ever 3D work I did in my life! Strings hanging from above, some with mud, some with liquid clay. It also took me a long time to make sense of them, something I can walk around, but they did become an important part of the installation.

MH: Let's focus on the writing. As a text, it is very good, tight, and dense yet on the move, kind of an emotional hooligan, but for sure, not too raw or rough at the edges. What's your take on it now—with a little distance? And how come did it take so long for you to start writing?

ZK: Emotional hooligan! I think I understand what you mean. I still like the text. I don't know what to call it though, is it a poem or is it a story as a text? It feels more like a story because most of the things are a real process, but just a bit abstract. Like the part where I say I went to modify the chair and they said it's not possible, I did actually go to the metal workshop at Rijksakademie, the technical advisor of the workshop said it is not possible, and he really advised me to test it, and even said don't test forever in this project studio or I will come pick you up and we laughed. So to me, the whole process was a bit magical.

I don't know why it took me so long. I wrote these seven pages in maybe three days, reading out loud, then writing more and again reading out loud. Maybe it was a by-product of the intense process of all the pulls? Did I mention I counted them once and they were around 128 times? Anyway, I didn't know how to present it, I was a bit shocked with what came out of me and how it changed the game. Slowly, people who read it in-between made me believe that it is a strong text, some even said it has everything, all that is needed.

MH: Then to the obvious issue: what is it about, this obsession with the chair?

ZK: It is about the sound of a chair, the sound of a chair I pulled the whole year. I was completely captivated. I couldn't stop pulling, to see where the sound comes from, how I can control it, how much more sound I can produce, and so on. It was kind of madness. I didn't care about anything else.

MH: Sound of a chair being pulled, how would you describe this sound?

ZK: It's not a regular one. When I think about what kind of sound came from the chair, the first thing I heard was this one kind, which was a low tone, and it came out rarely. If I was lucky, it might come out twice during the whole pull, and sometimes not at all. And when this sound was emerging, I had to slow down even more to make it continue.

So it was the most brutal sound but, in fact, to achieve it, the most gentle movement was required, as if I almost had to stop pulling. This sound was also sometimes happening when I was pushing the chair back with my hands, which is easier to be gentle in that moment. Because when the chair is ten meters away and the only thing was to pull the rope, it really was not the easiest thing to be gentle.

Then often there was this other sound, the funny one, "lililililili," high-pitched, and that was sometimes annoying. Other times it was just a silent pull sound, or the sound of the string being pulled, I don't know how to describe it. Also, it was very, very, very, very different each time, including the live performances. I have my favorites, and none of them happened publicly; they all happened when I was completely alone. To me, it was dramatic, kind of magical. You know, sometimes as an amateur, you know you played well, but still thinking, "Is this me making all this sound?" This kind of feeling leaves me a bit in awe.

MH: You keep pulling the chair, enjoying the variations of the soundscape, but then again, what are you actually doing... like really, really doing while doing the chair-thing?

ZK: I think I am trying to make music, and if the sound was not that interesting, not that layered, not that changing all the time, there was no way I would pull the chair for a year. I knew the sound was special; it could be more special with more repetition and potential levels or layers of discovery. This second chair in Amsterdam gave me the feeling of change, getting closer to the unknown, having control but no control, never the same; it was musical, definitely musical. And I guess the first chair in Ankara probably whispered to me that this "chair" can be your instrument.

MH: All processes begin somewhere. Where and how did this particular thematic path open?

ZK: Ankara! There was my grandmother's chair my mom did not want to keep anymore. I loved it and took it to my studio. It stayed there for a long time; I never sat on it, and I did not let anybody else sit on it either. It was like a sculpture. I think the chair itself became

something in the studio, having its own space around it without being part of the mess. It was the summer before I came to Amsterdam, July 2022. I wanted to have a memory in the studio with the chair because other than that chair, I think I have memories in every corner of my studio with every object and so on. It wasn't a conscious decision. But I was very, very melancholic about moving. Then there was this strange part of my studio; it used to be a butcher shop 30-40 years ago, the bathroom being a space where they used to keep the meat cold on its own. Actually, that was the reason I rented this studio because I thought I would make music with that bathroom tiles because it had an echo.

This part had already become a strange space to make videos because it had its own aura. I don't know how to describe it—cold, with strange lighting, almost like a movie atmosphere. So then I took the chair there, and a rope with me. It sounds scary, but I remember I found this in the notes of my notebook where I, you know, described this scene with a chair and a rope.

So, I went there with a rope, tied it on my belly, and sat on it. It didn't make sense. Then I pulled it, and the sound affected me so much. Like an inner cry, annoying sometimes but also beautiful. Of course, that part of the length of the studio was only seven to eight steps, so they became videos of maybe one minute each—the chair fell down, I changed positions, and so on. I believe it's been a long, long time I had this desire to put sound in my work, to include music in my work, and it mesmerized me that I can do it with a chair. So it stayed with me, and I wanted to continue.

MH: You mentioned melancholy, but were you also nostalgic, or even a little bit covered with a taste or dust of *hüzün* when moving to Amsterdam?

ZK: For sure, I was covered with *hüzün* all over!!! All over!!! *Hüzün* started already at the beginning of summer and it did not stop. I've only lived abroad in Utrecht for a year when I was 21. The rest is going away for a certain time for many times, yes, but always returning to Ankara. So this move at the age of 35, I know it might sound funny, but it definitely affected my whole system. It was about leaving the whole structure I strongly resisted leaving for years.

MH: This time you are showing in Istanbul. What's the difference in terms of both the location and the overall context in comparison to Amsterdam?

ZK: I think the difference is more about the things I can add to the installation. Last June there were the blue portraits and many screenshots from the rehearsal videos, but I didn't have the space to include them in my studio. In the end, I opted for a very minimal type of setup. I remember trying to put the small prints of the blue portraits onto the projection space, but it didn't work. I'm happy they came together in this space in Istanbul.

MH: These "blue photos" or "blue portraits," what's their story?

ZK: Wow, I just wrote "obsession with absence" while thinking about blue photos. When they came out, I remember clearly the feeling, okay this is the owner of the chair, even if "owner" sounds strange, the keeper, protector of the chair, a possessor! Like really, I didn't want to see an image of another person sitting on the chair. In some of them, because of the blur, the chair is not even visible, but it's for sure a sitting posture. I know it's feminine, one hundred percent, but I also love that sometimes the image is so ridiculous, it doesn't look real. The neck looks like it's only one cm, hands and face are purple, pink, orange. It is one of my rare color pictures, and they are so bright. Prints themselves really look like a painting, I don't know how but they do. I think it's the ghost of the chair, it's not me, not my mom, not my grandmother, someone more elderly, maybe it's my ancestors.

MH: Ok, you are getting connected. But, well, if ancestors are talking with or to you, what are they saying? Are they angry, happy, or sad—or just bored?

ZK: They are peaceful, in quietness, stillness, and at rest. This feeling really comes to me from the blue portraits.

MH: Slowness—what is it to you? What's the meaning of it, or its role in your thinking, in your practice? Like, you know, it can't just be the opposite of fast—or can it?

ZK: No, it can't. The other day finally I came to the part of my notebook that I wrote last summer, and I saw that I actually pulled the chair with a candle on top of it, so I wrote about that, how I needed to be slow, not to make the candle fall. And well, now that I re-visited it, I remembered how impressed I was about the concentration on the act; it was more than inspiration maybe, it moves me.

So this is not so much about outcomes, but about process, or what kind of a person I am. Like if I don't take my time with everything, nothing moves or works for me. I need to have three to four consecutive hours of being alone to have a feeling of movement or trying something out. I am so, so, so slow. For me, the digestion, processing, and reflecting take a really long time. If I don't do it fully, I feel something is making me nervous, almost guilty a bit, and in the end, gives me an empty feeling.

MH: What motivates you to go to the studio – everyday?

ZK: To be alone, for stillness and isolation, routines and rituals.

MH: Ok, summing up, and getting all the ingredients together, for me, this exhibition, second time with the chair feels like a somewhat eerie but then again very precise atmosphere of a movie taking place in the moment when night turns back into the day – or alternatively, of course, when the day moves on to become the night – on its own, singular, but recognizable, something to relate to and with. But this begs the follow-up: made in what city?

ZK: Maybe it is about someone who loves and misses the time in Ankara with all the boring repetition that Ankara provides and loves to sit and wait for a change, thinking that you need to sit and wait for the change.

Now, all of a sudden, I remember the exhibition of mine that I called temporary sameness in 2019, again at Zilberman Istanbul. This links to the quote from John Ruskin that gave the name to me: "...But in all cases, it is not that the noble nature loves monotony, any more than it loves darkness or pain. But it can bear with it and receive a high pleasure in the endurance or patience, a pleasure necessary to the well-being of this world; while those who will not submit to the temporary sameness, but rush from one change to another, gradually dull the edge of change itself and bring a shadow and weariness over the whole world from which there is no more escape."¹

MH: Finally, connecting the dots between high and low, theory and praxis, if you were to design a t-shirt with a text, and in one color, what would the text be, on what color, what font, and what is the color of the shirt?

ZK: White t-shirt, black font, text says: tereddüt ve panik. Turkish %100. Tereddüt means hesitation, indecision, almost a pause. Panik is what it is. Never ever been so sure of an answer.

¹ Roskin, John. *On Art and Life*. London, Penguin Books, 2004, 23

EKİM = OCTOBER 2022

- 001 → 1' 20"
- 002 → 2' 12"
- 003 → 1'
- 004 → 0' 15"
- 005 → 75"
- 006 → 1.46"

in my studio

8 EKİM → 16

6

- 007 → 2' PSN
- 008 → 93"
- 009 → 10"
- 010 → 1' 10"
- 011 → 2' *düme*
- 012 → 1' 30"
- 013 → 20"

17 EKİM

7

- 014 → 3' PSN
- 015 → 3'
- 016 → 4' 20"
- 017 → 3' 46"
- 018 → 3' 02"
- 019 → 1' 20"
- 020 → 15"
- 021 → 2' 30"
- 022 → 3' 50"
- 023 → 3' 36"
- 024 → 2' 19"
- 025 → 1' 42"
- 026 → 2' 10"
- 027 → 2' 27"

20 EKİM

14

- 028 → 3' 20"
- 029 → 5' 30" → [first get Hqs]
- 030 → 1' 26" → first contact microphone
- 031 → 1' 20" " " "
- 032 → 1' 40" " " "
- 033 → 1' 50" " " "

21 EKİM

2

4

26 EKİM

- 034 → 4' 30" → first full space
- 035 → 2' 30"
- 036 → 3' → tripod kaydedilen ve düştü
- 037 → 50"
- 038 → 10"
- 039 → 5"
- 040 → 2' 30" → 25 EKİM

6

1

ANK 1 TEMMUZ = JULY 2022

- 041 → 1'
- 042 → 3'
- 043 → 2'
- 044 → 1' ANK
- 045 → 1'
- 046 → 0' 53"
- 047 → 30"
- 048 → 39"
- 049 → 57"
- 050 → 1'
- 051 → 1' 05"
- 052 → 34"

28 TEMMUZ

3

9

16 19 KASIM → 28

- 053 → 2' 53" AMS
- 054 → 3' 30"
- 055 → 3' 16"
- 056 → 10"
- 057 → 1' 50"
- 058 → 2' 40"
- 059 → 4' 22"
- 060 → 2' 17"
- 061 → 3' 03"
- 062 → 2' 14"
- 063 → 1' 17"

21 KASIM = NOVEMBER 2022

11

- 064 → 3'
- 065 → 2'
- 066 → 2' 55"

first time you put an ensemble

6

- 067 → 3' 32"
- 068 → 4' 15"
- 069 → 3' 10"

23 KASIM

- 070 → 5' 20" → [per plttym]
- 071 → 2' 53"
- 072 → 4' 30"

5

- 073 → 6' 15" gg
- 074 → 2' 13" gg

27 KASIM

4

- 075 → 2' 22"
- 076 → 5' 10" gg
- 077 → 6' 17" gg
- 078 → 5' 39" gg
- 079 → 1' 34"
- 080 → 1' 55"

6

AMS

= 19 OKAH = JANUARY 2023

081 → 1'

082 → 1'43"

083 → 2'50"

084 → 5'17"

gg 8

085 → 6'33"

gg 9

086 → 32"

seramik

087 → 29"

088 → 30"

089 → 20"

090 → 10'29"

full gg 10

091 → 7'

luta

092 → 10

full gg 11

093 → 11"

seramik

24 OKAH

094 → 1'06"

gamur

095 → 05"

096 → 04"

097 → 54"

098 → 40"

099 → 24"

100 → 30"

101 → 11"

102 → 1'02"

103 → 25"

30 OKAH

104 → 6'30

gg 12

105 → 24"

106 → 6'20

gg 13

30 OKAH

107 → 3'17"

21 SURAT → 10

108 → 10'20"

full

109 → 8'36

"

22 SURAT = FEBRUARY 2023

110 → ??

20 cukulara

111 → ??

23 SURAT ↓

112 → 6'12"

113 → 5'37"

114 → 6'02"

115 → 6'31"

116 → 10'44"

117 → 6'35"

12 NISAN = APRIL 2023

118 → 4'09"

119 → 5'45"

120 → 4'48"

11 = 2

0 = 18 22

AMS

121 → 3'50"

12 NISAN = APRIL 2023

122 → 9'02"

123 → 9'48"

15 NISAN

124 → 10'20"

125 → 4'

22 NISAN

126 → 10'17"

neredeyse sen, bir müzikal olmak istiyorsun

Lara Ögel

nereye? nereye? düşünüyorsun ve her kimsen ben de seninle birlikte düşmek istiyorum.*

gel, şimdiye düşelim birlikte. çünkü bizi sadece burası ilgilendiriyor. *şimdi kayıp gider, an da öyle ve ben tam şu saniyede sonsuza kadar şimdideyim.* şu anda ben uçuyorum, metaforik değil, hakikaten, bu andan sana yazıyorum, çünkü burada olma hali beni bir nevi yok-yer'e bağlıyor. bu yerde tüm zamanlarda, tüm benlerim ile iç içe, hem yaşanmış hem de hiç yaşanmamış gibi, olasılıklar silsilesinde şekillenecek bir ana kavuşmayı bekliyorum. olduğum yerde, hepimizi hissederek nefes alıyorum. calvino: „her birimizin her bir noktası, ötekilerin her noktası ile kesişiyordu, bu da hepimizin bulunduğu tek bir noktada oluyordu“.

bu yok-yerde oldukça rahatım artık, biz de seninle bu yok-yerde kavuşmadık mı? fayanslı odalar, duvarda iz bırakmış kökler, kırmızı bir ip, eşzamanlılık(synchronicity) boy göstermişti. ve ben, şehrin 131 adım aşağısına inmiş, ve 112 sini geri tırmanıp sana anlatmıştım.

ilk insan ya da karga da bu yok-yerde kendini keşfeder, ve sonra oturup bekler, biraz emekler, oturup bekler, bir tohum diker, oturup bekler, ve bunları yaparken fark eder ki bir kuş var, ve o kuş bu insandan da evvel yok-yere gelmiş, yani o hep varmış, ve o kuş insanın yolculuğunda ona eşlik eder, yol gösterir... ve göklerden yere inen insan yavaşça dünyayı elleri ve hayal gücü ile yaratmaya başlar.

sana yazmak üzerine düşünüyorum, oturup bekliyorum, içimde uzun uzun anlatıyorum sana hikayeler, ve tekrar duvara bakıyorum. aramızdaki imge ve alıntılarda kendimi arıyorum. şimdi mektup da yazamayacağım elbette, çünkü bu, her ne ise başıma gelmekte olan, benden aksın ve kendi formunu bulsun istiyorum. sana hitaben ve senin ötede her şey ile buluşmasını istiyorum. bir itiraf, bir haykırış. erozyon.

köklerini kaybetmeden hareket edebiliyorsun.

yok-yer'de gerçekleştirilecek inşaatın başlangıcını hatırlıyorum. balçığın su ile karıştığı bulanık bir birikinti içinde yüzüyorsun. gittiğin yerlerden ceplerine atarak topladığın

*C.G. Jung, Kırmızı Kitap (Çev. Okhan Gündüz)

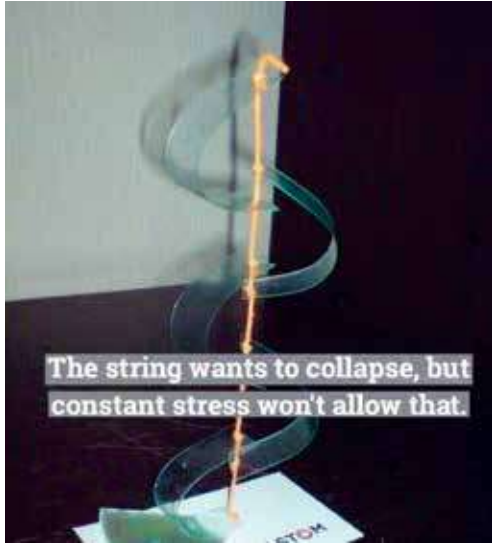
toprakları, yerleri unutmamak için ufak ufak suyuna karıştırarak içiyorsun. sen, nefes aldığın her yerdensin. bir başlangıç vardır. şimdi ona geri dönelim. burası çok tanıdık. bedenine kavuşmuş fakat henüz öte diyarlara adım atmamışsın. göbeğinden uzayan kordon seni çevreleyen dağlara bağlanmış.

burasının senin yeni yerin olacağını biliyorsun ve önce onu kozmikleştirmen gerekiyor. taşıdığın şeylerle yeniden yaratmaya ve yaratılmaya koyuluyorsun. önce dinliyorsun, ve burada karşılaşıyoruz. yan odada tavandan asılmış, sırası geldiğinde iplerinden çekilecek cesetler var. burası soğuk, küçük, dar bir alan. Burasını gönlünde taşıırken, kendine yeni bir yer çiziyorsun.

orası hem bir manzara, hem bir uzay boşluğu, hem bir koğuş hem de bir yuva. ve göbek bağıyla tutunan bedeninin. neredeyse, annenın karnından çıktığında kesilen bağına tekrar örüyorsun, bu sefer sen bir şeyi kendine bağlıyorsun ve onu çekiyorsun, ve bütün o gerilim, belirsizlik, gerginlik, hepsini tekrar yaşıyorsun. sana bahsetmiştim, yeni bir ev yapı-lacağı zaman, evin temelini atarken bir yaratılış dansı tekrar edilmeliydi. bu senin dansın. kendini dans ederek yaratıyorsun.

o, bana daha doğmadan anneannemizin rahminde, oluşmayı beklediğimizi anlatmıştı. henüz annemiz ilk nefesini içine çekmeden, biz onun henüz şekillenmemiş ve tamamlanmamış organlarında hayata gözlerimizi açmak için sıramızı beklemiştik.

kendi nefesinin bile ekosunu duyduğun bu yerde nefesin ötesinde bir ses var, onu ortaya çıkartmak için kollarını sıvadın. 'vici, vici, bizzzzz ve sessiz bir sürüklenme' bağlı olduğun gergin ipinin çapasını arıyorsun. ipi kopardığın o vakit, boşlukta süzülen düğümleri tekrar bağlayacaksın. bir büyücü gibi şapkandan sandalyeyi çıkarıyorsun. (o gün kartlarda da sana büyücü çıkmıştı.) sandalyene oturanları, oturamayanları, daha oturtacaklarını düşünüyorum. senin bir yansımanı, gölgeni ya da auranı da görüyorum orada. kendini kendine mi çekiyorsun? göbek bağına sandalyeye sabitlediğin an, onu tekrar harekete geçiriyorsun, ve tekrar, ve tekrar. üzerine bir şeyler koyuyorsun, ve onların düşmesini izliyorsun. mütevazı bir taht olan sandalyende, senin parçacıklarının kırılmaları, yankı ve ekoları tüm odayı, ve bilinçaltımızı sarıyor. bütün bu dansa bir şey var ki, kağıda geçemeyen, tanıdık, içinden hemen sana sıçrayan şey.

o şeyler sesler ve sesler mekanın iç sesleri. mekan da sensin. (sesi içimin sesi gibi, zorlanmanın sesi) tüm bu gıcırdamaların, sıçramaların, sürüklenmelerin, nefes alışların, akan suların, fısıltıların, düşen kağıtların, yanan resimlerin küllerinde sen bir müzikal olmak istiyorsun.

bu şekil almamış yok-yerde sana eşlik eden, altında boşluğu, üstünde seni taşıyan, jenerasyonlar arasında taşıdığıın, çektiğın, sürüklediğın, kaldırdığıın sandalyen var. bu senin başlangıç hikayen. kendinden bir kendin daha yaratıyorsun.

kendinden bir şey yaratmak ciddi bir iştir. kendimi yaratıyorum. yaptığımız sadece zifirî karanlıkta kendimizi arayarak yürümek. acı veriyor. ama bunlar doğurmanın ağırları işte: bir şey doğuyor böylece. kendisi oluyor.

'sadece senin bildiğın, kontrolün senin elinde olduğu bir canavar yaratmak istiyor ve onun ustası olmak istiyorsun.' evet. evet. çünkü bu sana tatmadığın bir kuvvet verecek. odanın karanlığında kalmış kendine, kendisini göstermek için bir şans. ellerimizle şekillendirdiğimiz canavarlarımız, zamanda asılı kaldığımız o günlerde, yataklarımızın altından çıkarak odalarımızda sessizce bizimle buluştular. **sana özgürlük veriyorum. önce sıvı kesesini yırtıyorum. sonra da göbek bağıını. sen de kendince hayattasın artık.** senin canavarını seninle birlikte tanıyorum. yankılarının kulaklarımda çınladığı, kendi gölgeyle savaştığın, gölgene güç verip onu köşeye sıkıştırdığın, senin çıkardığın sesleri taklit etmesini beklediğın, ve beklediğın canavarın. senin hareketlerini kopyalayan, senden çoğalan bu canavar, bedenini keşfedip ritim tutarken ilk ortaya çıkan kuş ve insanı da hatırlatıyor bana. yok-yerdeki jest arayışlarında, dünyanı yaratırken tekrarladığın, senden doğan işaretlerle duvarlarda açılıyorsun.

kaynağını aradığın o iç ses ile karşılaşma anında yanındaydım. 4 sene önce diyor ve bana, beni gönderiyorsun. arkamda beni gizlice kaydeden sen, yuvana dönüp bu müzikalin tohumlarını atacaksın.

boşlukta oluşan şeyleri de hatırlamak istiyorum biraz. bir felsefede, varoluşun sonsuz ışığı kasılarak bir boşluk yaratır ve bu boşlukta doğar yaratılış süreci. bu kasıntıyı bir katarsis, bir karşılaşma olarak görüyorum. sana buzdan ve sudan, zaman zaman katılaştığımdan ve sonra da eridiğımden bahsetmişim. öyle bir diyarda gerçekleşiyordu ki bunlar, parmaklarımda ucunda tadı. gidiyorum, geliyorum, iç organlarımda, parmaklarımda kasmayı bekliyorum. seni kabul edebilmem için önce kendimle boşluğumda karşılaşmam gerekiyor.. **inayet açıklıklardan sızar fakat sadece onu kabul edecek bir boşluk var ise, ve bu boşluğu yaratan ta kendisidir aslında.** ne olur, ne olur kabul edelim bize gelenleri.

seni tanıdığımda senin birden fazla olduğunu bilmiyordum, hatta bahsettim mi seneler önce, o bana senden kurtulmamı önermişti (o günden beri seni arıyorum) ve dedi ki, 'sen' 'o' değilsin. bundan çok emindi. fakat sana tekrar rastladığımda, artık o zamanki senden daha başka bir şey olduğunu gördüm. taş, toprağa, havaya, kristallere, yıldız kümelerine, okyanusa, gölgelere, suretlere, renklere, seslere bir çok şey dönüşmüştün. sana hep fısıldadığım ikilikleri de tanıdım sayende, ve ne anladıysam senin ortaya çıkmada anladım. sen ve ben iki ayrı varoluş olmaksızın birbirimize dönüşen, ama aslında bir olan varlıklarımız. şimdide açılırken hatırladığım ve bildiğim her şeyi geride bırakıyorum. içgüdümlerim, seslerin, dokuların beni oluşturmasına ve yeni çağrışımlar yapmasını arzuluyorum. ve temelimize iniyorum.

her şeyin temelinde şükran var. bu an var. beni okuyan sen varsın.

Clarice Lispector, Yaşam Suyu (Çev. Başak Bingöl Yüce)

Yerçekimi ve İnanet Simone Weil (Çev. M. Mukadder Yakupoğlu)

Italic bölümler Zeynep Kayan & Lara Ögel arasında geçen mektuplaşmalardan alıntılar.

Sonraki sayfa / Next page:

sandalye ile ikinci kez: mum

second time with the chair: candle, 2024

18,5 x 29 cm, Matt fibre baskı / Matte fibre print, Ed. 5 + 2 A.P.

it's almost as if you want to be a musical

Lara Ögel

where to? where to? you fall, and i want to fall with you, whoever you are.*

come, let's fall into the now, you and me, for this is the only place that concerns us. *the present slips away and the instant too, i am this very second forever in the now.* at this moment, i am above the clouds, not metaphorically, but quite literally, i'm writing to you from this moment, because being here connects me to a sort of non-place. in this place, i am amongst all my selves, all the selves that have been and have not been yet, and i am waiting, to approach the moment to form itself in the midst of endless possibilities. in this place, i take a breath, feeling us all.

calvino: "every point of each of us coincided with every point of each of the others in a single point, which was where we all were".

now i'm deeply comfortable in this non-place, have we not also met here? tiled rooms, traces of roots on the walls, a piece of red string; where synchronicity was at play. i had walked 131 steps down the city and then climbed 112 steps back up, and then told you all about it.

the first human or the crow discovers themselves in this non-place, they sit and wait for a while, crawl a bit, sit and wait, plant a seed, sit and wait, and while doing all these they notice a bird, and the bird has come to this non-place even before the human, i mean the bird has always been here, it accompanies and guides the human on their journey... and the human coming down from the heavens to the earth begins to create the world using their hands and imagination.

i think about writing to you, i sit and wait, i keep telling you stories at great length, and i stare at the wall again. i look for myself in the images and fragments between us. now i cannot write a letter either, because, whatever it is that's happening to me, i want it to flow out of me and find its own form. addressed to you and all that is beyond you, i want it to encounter it all. a confession, an outcry. erosion.

you can travel without losing your roots.

*C.G. Jung, The Red Book (Translated by Mark Kyburz)

i remember the beginning of the construction that would be carried out in the non-place. you swim in a murky puddle where the mud and water have mixed together. pieces of soil from places you have been, you've collected in your pockets, you put them in water little by little and drink it so as not to forget these places. you are from everywhere you have breathed. there is always a beginning. now, let's go back to it. it's so familiar here. you have met your body, but haven't ventured into other realms yet. the cord coming out of your belly has connected you to the surrounding mountains.

you know that this can be your new place, and you need to cosmicize it. you set out to create and be created again with what you've carried with you. first, you listen, and here is where we meet. in the next room, there are corpses hanging from the ceiling that will be pulled by their ropes when the time comes. this is a cold, small and narrow space. as you carry it in your heart, you begin to draw a new place for yourself.

that place is both a landscape, and an outer space, a dormitory, and a nest. and your body is clung to its umbilical cord. it is almost as if you weave again the bond that was cut when you came out of your mother; this time, you tie something to yourself and you pull it, and you experience once again all that tension, uncertainty, unease. i told you before, when a new house is to be built, the dance of creation must be performed as you lay its foundation. this is your dance. you create yourself through dancing.

they told me that before we were born, we were inside our grandmother's womb, waiting to be formed. before our mother took her first breath, we were waiting for our turn to come into the world, within her organs, not yet fully formed and incomplete.

from Guttorm Guttormsgaard archive, photo by Lara Ögel.

in this place where you can even hear the echo of your own breath, there is a sound beyond that you set out to reveal. 'vici, vici, bizzzzz and a silent drift' you look for the anchor of the taut rope you are tied to. the moment you break the rope, you will tie the knots that float in the void again. you pull the chair out of your hat, like a magician. (that day, you had also pulled the magician from the cards.) i think about those that occupied your chair, those that didn't, and what you will put on it. i also see your reflection there, or your shadow, or your aura. are you pulling yourself to yourself? the moment you affix your umbilical cord to the chair, you animate it again, and again, and again. you put things on it, and you watch them fall. on your chair, this modest throne, the shattering of your pieces, their reverbs and echoes fill the whole room and pervade our subconscious. there is something in this dance that cannot be put on paper, something familiar, something that immediately leaps out towards you.

these things are the sounds and the sounds are of the space. and the space is you. (*its sound is similar to the sound inside me, the sound of strain*) amongst these squeaks, drags, leaps, drifts, breaths, whispers, running waters and falling papers, on the ashes of the burning photographs, you want to be a musical.

in this shapeless non-place accompanying you is the chair that keeps the void underneath and you on top. the chair that you have carried through generations, that you drag and pull. this is your origin story. you create another you out of yourself.

to create a being out of oneself is very serious. i am creating myself. and walking in complete darkness in search of ourselves is what we do. it hurts. but these are the pains of childbirth: a thing is born that is. is itself.

'you want to create a monster that only you know and control, and you want to master it.' yes. yes. because it will give you a power that you haven't experienced before. a chance to show yourself, who has stayed in the darkness of the room, to yourself. the monsters we shape with our hands met us in silence, emerging from underneath our beds during the days when we were suspended in time. **i am giving freedom to you. first i rip the sack of fluid. then i cut the umbilical cord. and you are alive on your own account.** i get to know your monster with you. it's the monster's echoes ringing in my ears, your battle with your own shadow, how you give power to your shadow and push it into a corner, how you expect it to imitate the sounds you make, the monster that you await. the monster that copies your moves and has multiplied from you, as it explores its body to find its own rhythm, reminds me of the bird and the human that simply came into the world. as you search for gestures in this non-place, you begin to unfold onto the walls, leaving marks from your repetitive creation dance.

i was with you the moment when you first encountered that inner voice, whose source you've been searching for. four years ago, you say. and you send me to myself. you, who secretly recorded me behind my back, would plant the seeds of this musical once you got back home.

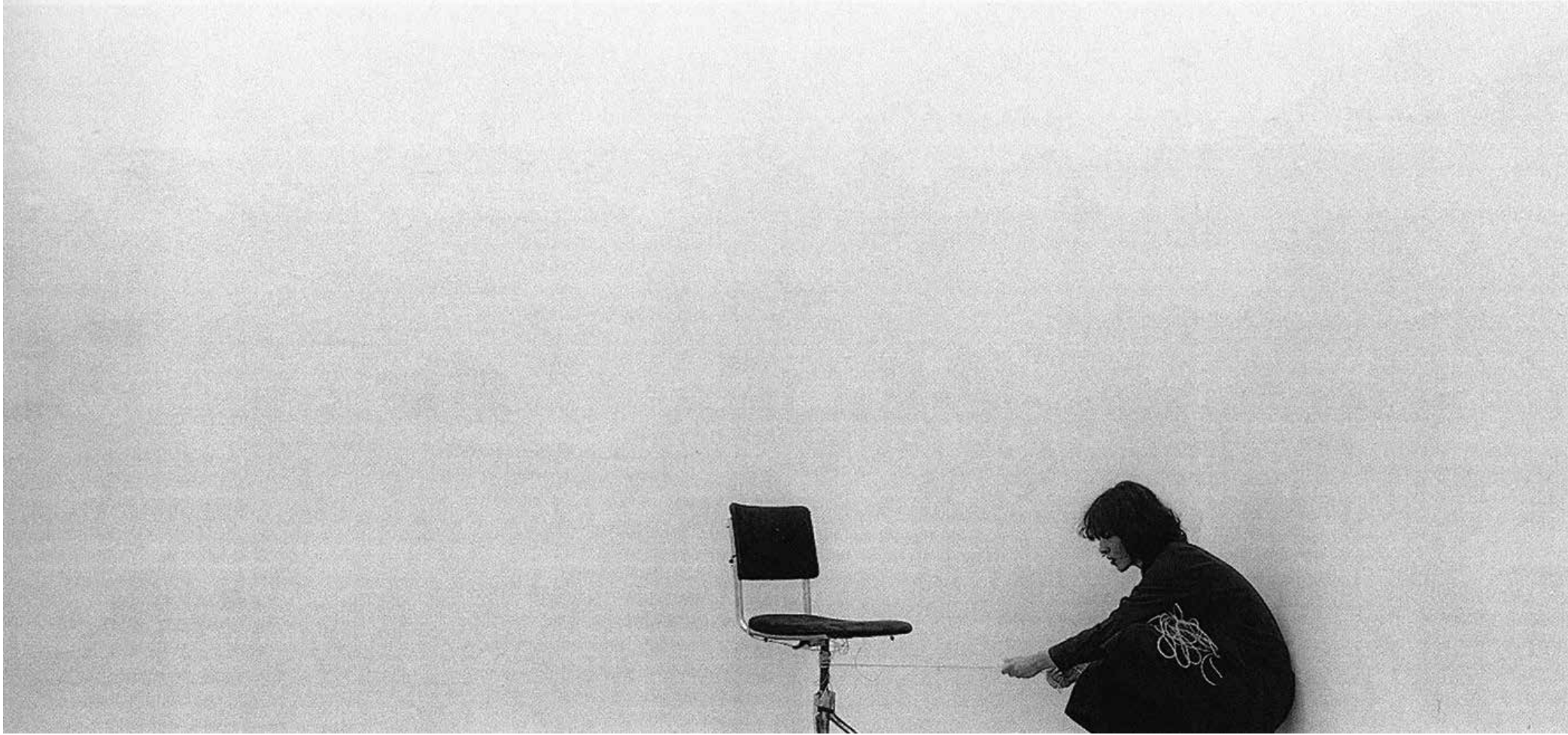
now i want to remember some things that form inside the void. as per a philosophy, the eternal light of being contracts and creates a void, and in this void, the creation process comes to existence. i see this contraction as a catharsis, an encounter. i had told you about water and ice, how i sometimes become solid, and then i melt. this would happen in such a realm that i can still taste on my fingertips. i come and go, i wait for the contraction in my internal organs, on my fingers. i need to meet myself in my void so that i can receive you.. **grace fills empty spaces, but it can only enter where there is a void to receive it, and it is grace itself which makes this void.** please, please, let us receive what comes our way.

when i met you, i didn't know that you were more than one. in fact, i don't know if i told you this, years ago, they suggested that i get rid of you (i've been looking for you since) and said: 'you' are not 'them.' they were so sure of it. but when i met you again, i saw that you are beyond what i had thought of at the time. you had turned into stone, earth, air, crystals, constellations, ocean, shadows, faces, colors, sounds, and many other things. it was through you that i became familiar with the dichotomies that i whispered to you. and everything i understood, i understood in your manifestation. you and i are beings that transform into one another, but we are actually one, instead of being two separate entities. as i unfold in the now, i leave behind everything i remember and everything i know. i want my instinct, its sounds and textures to conceive me, and create new associations. and i retrieve into the bottom of us.

at the bottom of everything there is hallelujah. this instant is. you who read me are.

Clarice Lispector, *Água Viva* (Translated from Portuguese by Stefan Tobler)
Gravity and Grace, Simone Weil

Italics: Excerpts from the correspondence between Zeynep Kayan & Lara Ögel.

sandalye ile ikinci kez: *prova II*
second time with the chair: *rehearsal II*, 2023
Matt fibre baskı / *Matte fibre print*
46 x 83,5 cm (çerçevesiz / *framed*), Ed. 5 + 2 A.P.

sandalye ile ikinci kez: *ip*
second time with the chair: *string*, 2023
Matt fibre baskı / *Matte fibre print*
100 x 65 cm, Ed. 5 + 2 A.P.

sandalyeyi ilk çektiğim yer Ankara'ydı
anneannemin
eski
ahşap sandalyesi

önce
sandalyeyi bir iple gövdeme bağlayıp
üzerine oturdum

sandalye ve bana ait bir anım olsun istedim

en/

buradaki üçüncü günümde
yeni bir sandalye buldum
eğri büğrü
kirli
sağa sola
sola sağa
dönüp duran bir sandalye

bir ip istedim
nasıl olursa olsun fark etmez dedim
ipi sandalyenin
bacaklarına sıkıca bağladım
hâlâ aynı şekilde
bağlı

ikinci hafta
kütüphanede
üzerinde “alabilirsiniz” yazan kutuda bir kitap buldum
ilk sayfada şöyle yazıyordu:
“uzaktan etkileşim”

sandalyeyi aşağıda çekmek istedim
ama fazla ses çıkarıyorduk ve yalnız değildik
üst kata taşındık
sesimiz kayboldu

sandalye modifiye edilebilir mi diye sordum
hiçbir şey yapılamaz
dediler
yapabileceğin tek bir şey var
denemek
sesin nereden geldiğini
sesin nasıl geldiğini görmek için
denemek

mekânsız olduğunu hatırladım sesin
nereden geldiğini görene kadar biz
her yerde olabilir

denedim
denedim
denedim

ip ortada durmalıydı
ip gergin olmalıydı
ip sabit kalmalıydı
ve ellerim
ellerim de

diz çöktüm
ayağa kalktım
yer değiştirdim
çömeldim
öyle gerektiği için

son duruşumda seni gördüm anne
daha önce seni defalarca bu şekilde görmüştüm
öylesine hoşnut ve rahat
saatlerce böyle kalabilirdin
ve şimdi
ben
tıpkı senin gibi durmuş
bekliyorum
belirsiz dakikalar boyunca
sandalyeyi çekiyorum

sandalye
bir manzara
bir uzay boşluğu
bir koğuş
bir yuva

bir hareketi
bir duruşu
çekip çıkardı yavaşlattı yakaladı
sandalye
bana yol gösterdi
hükmetti

ve ben tekrarlıyorum
gerilimi
belirsizliği
baştan ortaya ortadan sona
son performans kadar
tekrarlıyorum
ve bırakıyorum

yerimden ayrılmadan önce keşfettiğim hareketi
tekrarlıyorum
yeni bir yer bulmak için

anne,
zaman içinde
ip inceldi
sandalyenin iki vidası düştü
ipi çektiğim süre
2 dakika 59 saniyeden
10 dakika 25 saniyeye çıktı
sandalyeden düşenler seramik parçalara dönüştü
zemin kayganlaştı
ben hareketsizleştim
ellerimde yeni izler belirdi

ortada
mecbur
devamlı
yavaş
daha da yavaş olma ihtiyacım
değişmedi
sandalye bana doğru geldiğinde sıkıştığım köşe de

bilmeni istiyorum ki
o köşeden çıkmanın bir yolunu buldum
yangın çıkışına yürüyorum

i started on the second week, and i'm still pulling the chair.
Rijksakademie Open Studios 2023 performans dokümantasyonu / performance documentation.

Imprint

Teşekkürler | Special thanks to: Sevim Sancaktar, Noor Abed, Mika Hannula, Lara Ögel, Nihan Somay, Natasha Soobramanien, Virginia del Rio, Özgür Atlagan, Nezihe Yeğin.

i started on the second week and i'm still pulling the chair Rijksakademie van Beeldende Kunsten ve SAHA'nın destekleri ile üretilmiştir.

i started on the second week and i'm still pulling the chair is produced with the support of Rijksakademie van Beeldende Kunsten and SAHA.

Bu katalog sergi ile birlikte yayınlanmaktadır.

This catalogue is published in conjunction with the exhibition:

Zeynep Kayan: *sandalye ile ikinci kez*

second time with the chair

Zilberman | İstanbul

07.03.2024 – 11.05.2024

Metinler | Texts: Mika Hannula, Lara Ögel, Nazlı Yayla

Çeviri | Translations: Zeynep Kayan, Nihan Somay

Düzeltiler | Proofreading: Nihan Somay, Lara Ögel

Fotoğraflar | Photos: Özgür Atlagan (2-11, 82-87) Zeynep Kayan (p. 17, 19-21, 23, 31, 34-37, 39,41-43, 64-65, 70-71, 73), Kayhan Kaygusuz (p.24-29, 46)

Tasarım | Design: Gürem Özcan

Baskı Evi | Printing House: 12.matbaa

Bu sergi kataloğu Zilberman tarafından yayınlanmaktadır. Tüm yayın hakları saklıdır.

This exhibition catalogue is published by Zilberman. All rights reserved.

© 2024, Zilberman

Bu katalog 7 Mart 2024 – 11 Mayıs 2024 tarihleri arasında Zilberman tarafından düzenlenen, Zeynep Kayan'ın "sandalye ile ikinci kez" adlı sergisi için 500 adet basılmıştır. Zilberman'ın izni olmadan bu kitabın hiçbir bölümü çoğaltılamaz, çevrilemez, bir erişim sisteminde saklanamaz veya elektronik, mekanik, fotokopi veya kayıt yoluyla başka herhangi bir şekilde iletilemez.

This catalogue is printed 500 copies for Zeynep Kayan's exhibition titled "second time with the chair" organized by Zilberman between March 7, 2024 – May 11, 2024. No part of this book may be reproduced, translated, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying or recording or otherwise, without the prior written permission of Zilberman.

mother,
during all this time
the string became thinner
the chair lost its two screws
the minutes and seconds that I pulled
went from 2 minutes 59 seconds
up to 10 minutes 25 seconds
the things that fell from the chair had turned into ceramics
the floor became slippery
I became more still
I have new traces on my hands

the fact that I had to be in the middle
compelled
persistent
slow
slower
stayed the same
and the corner i get stuck in when the chair comes to me

I want you to know
I found a way to get out from that corner
and walk to the fire exit